

(א) [מוספתא פ"א], (ב) [לקמן טו: טז. יח. כד: (ח.א), (ז) [נכרות לו. וט"ז], (ז) [נמי"א: זשה, (ח) [שמות כב, (ו) [בס"א: כרה"ר, (ז) [נמי"א: כרה"ר, (ח) [וישין מוספות לקמן טז. ד"ה ט"ה].

גליון הש"ס

נב" ופירוקא דאביי פליגי. ע"י לקמן דף טז ע"א מוס' ד"ה ט"ה ר"ט: אין דהא א"ל שמואל ב"ה. לקמן דף טו ע"ב ודף לו ע"ב:

רבינו הגנאל

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. אם זינק הוא את אחרים: איני והא **תני רב יוסף**. אדרבי אלעזר פריך: והפונדק. בית גדול שרגלין אורחים ואכסניאין ללון בו ואם הזינק זה את זה חייב אשן ורגל ולא היו כרה"ר דהואיל ואינו מיוחד לצני רשות הרבים אלא לאומן הדרין בו כשה"ר אחר קרינן ציה שהרי ע"י שמירות הם דרים שם: **וסבברא דמסניתא לא פליגי**. ליתכא צרייתא דקאי כוותי והתניא ד' כללות כו': **חייב ככל**. לקמן מפרש שאפילו קרן תמה משלם נזק שלם הואיל ונכנס לרשותו והזיקה: **פטור מכל**. דלמחר ליה מוכר צרשומי מאי צעי: **על השן ורגל**. ללא קרינן ציה צדה אחר"י דמשמע שיהא מיוחד לניזק אכל על הנגיפה ועל הנגיפה והשיכה והרצילה והבעטה שהן מולדומיו של קרן תם משלם חצי נזק דכרה"ר הוא שהרי לשיניהן רשות בו: **לא לזה ולא לזה**. מפרש לקמיה דליוני של שיניהן אלא של אחד מהן של נזק: **חייב זה על השן ועל הרגל**. נ"ש: **ועל הנגיפה כו'**. ולקמן פריך הן תנא רישא דבבבאר הניזק אפילו קרן תמה משלם נ"ש: **פטור זה על השן ועל הרגל**. והיינו כר' אלעזר: וקפריך גמרא קשיא אהדדי: **כי טניא הסיא**. דפטור: **בחדר המיוחדם לזה ולזה**. לפירות ולשוורים דהוא ליה חצר השותפין לגבי שן ולגבי קרן הלך צנן פטור צרה"ר) וצקן תמה ח"נ צרה"ר) משלם: **ודרז יוסף בחדר המיוחדם כו'**. דהוא חצר הניזק שלא היה לו להכניס שם שורים ולא דמי לרה"ר: פונדק אינו מיוחד לשוורים לפי ששם מונחת פרגמטיא של סוחרים ואינו מניחין ליכנס שם שורים שלא יחפזו ויטעפו עליהם: **תסם צקה רועים שם שורים: צעין שדה אחר וליכא**. שהרי יש למיזק רשות צה להכניס פירותיו: **שדה אחר קרינן ציה**. שהרי נכנס שלא צרשות שלא היה לו רשות לשוורים: **אמוראי נמי לא פליגי**. דהא דרז מסדא צשאינה מיוחדת לשוורים ודרזי אלעזר צמיזמת אף ולא לשוורים, ושטושה לאמוראי ואי' רב חסדא דחייב על השן ועל הרגל בחצר המיוחדת לפירות ולא לשוורים, ור' אלעזר דפטור בחצר המיוחדת לפירות ולשוורים, ואם תמצא לומר פליגי, בקשיא דר' זורא דאמי' כיון דמיוחדת לפירות הא בעינא ובער בשדה אחר וליכא, ופרקי אביי כיון דאינה מיוחדת לשוורים שדה אחר קרינא ביה. ר' אלעז' ב"ה זורא ורב חסדא כאביי, גופה, ד' כללות היה ר' שמעון בן אלעזר (אומר, בנייקין] כל שהוא רשות לניזק ולא למיזק חייב בכל. וייקנין מרלא קתני חייב על הכל

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

יד.

עין משפט נר מצוה

קלח א מיי' פ"ד מהל' טקי ממון הלכה י סג עשין סו סח טו"ע ח"מ סימן שזו סעיף ח וסימן שמו: קל"ב ב ג מיי' פ"א שם הלכה ז סג עשין טו"ע ח"מ סימן שפט סעיף י: קב ד ה מיי' שם הל' ח טו"ע שם סעיף יא: קבא ו מיי' שם הלכה ט טו"ע שם סעיף יב: קבב ז מיי' שם הלכה ט ועיין במ"מ טו"ע שם סעיף יא: קבג ח מיי' שם טו"ע שם סעיף יב: קבד ט מיי' שם הלכה ט טו"ע שם סעיף יג יד:

תורה אור השלם

1. כי יבצר איש שדה או כרם ושלח את בעירו ויבצר בשדה אחר מטיב שדהו ויטיב פרמו שלשום: שמות כב ד

רבינו הגנאל (המשך)

דמשמע על קרן ועל השן ועל הרגל, אלא קתני חייב בכל דמשמע בכל הנזק, שמענין מינה דלר' טרפון היא דאמי' קרן בחצר הניזק נזק שלם משלם. והוא דר' טרפון בפרק כיצד. וייקני' תוב ספיא דקתני לא לזה ולא לזה, אלא דחד מנייהו והוא דניזק וקתני תם משלם חצי נזק. וישא ר' טרפון וסיפא רבנן. אין האמי' ליה שמואל לרב יהודה שבוק מתני' ותא בתרא, פירושו בשמועה שאחרי זאת כו'. ובא רבינא והורצה הכי' כגון חצר המיוחדת לפירות ולגבי רשות הרבים. ואקשי' עליה אי הכי ד' כללות ג' הוה, לניזק ולא למיזק חייב בכל. לניזק פטור בכל. לזה לפירות חייב בכל א. ולשיניהן לשוורים תם משלם חצי נזק ומועד משלם חצי שלם תנה ג' דינים.

(א) גולה דכוונת הר"מ לומר, שהחצר מיוחדת לפירות רק לאחד מהם, הנה שזוא חצר השותפין. ואז חייב המיזק על הכל, היינו שן ורגל. וכן הסא שהחצר היא רשות לשיניהן לשוורים.

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. ואם תאמר כיון דלא קביל עליה פשיטא דתם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם ויש לומר דסלקא דעתך דשמירת נזקין דעלמא לא קביל אכל אנוקין לתורא דשאלא גופיה סלקא דעתך שקבל וליפטור משאיל:

מ"י א פליגי. היו מני לאוקמי הסיא דרז יוסף לא לזה ולא לזה לשוורים ולפירות דחד:

לא לזה ולא לזה צפירות אלא לחד. ר"מ גרים לא לזה ולא לזה לשוורים דגזי שן הויא חצר הניזק שהזינק פירות אכל גזי שוורים ה"ל קרן צרה"ר כיון שלא היה להם רשות ליכנס ול"ג כמו שכתוב בצפריס וזהו וזה לשוורים דא"כ גזי שן לא היה לו ליחשב חצר הניזק כיון שיש רשות לכל חד וחד להכניס שם שורו דמסוכה לעיל ולא צעי לאוקמא לזה ולזה לפירות ולא לשוורים דלא כר' זורא ועוד דלישנא לא משמע הכי):

אי הכי ארבעה שלשה הוו. צשלמא לשמואל דמוקי רישא רזי טרפון וסיפא רבנן אלטרין סיפא לאשמועינן לאפוקי מדרזי טרפון אלא לרבינא לא לריכא כלל דלגזי שן הוי חצר הניזק שמעינן מכל שהוא רשות לניזק וקרן צרה"ר שמעינן מתנא השותפין והצקה: פרה

השותפין והבקעה פטור בה על השן ועל הרגל קשיא אהדדי כי תניא התיא בחצר מיוחדת לזה ולזה בין לפירות בין לשוורים התיא דרב יוסף יבבחד מיוחדת לפירות ואינה מיוחדת לשוורים דלגבי שן הויא לה חצר הניזק דיקא נמי דקתני הכא דומיא דפונדק וקתני התם דומיא דבקעה שמע מינה מתקיף לה רבי זורא כיון דמיוחדת לפירות הא בעינן יבער בשדה אחר וליכא א"ל אביי כיון דאינה מיוחדת לשוורים שדה אחר קרינא ביה א"ל רב אחא מדיפתיה לרבינא לימא מודמתניא לא פליגי אמוראי נמי לא פליגי אמר ליה אין ואם תמצא לומר פליגי בקושיא דרבי זורא ° ובפירוקא דאביי פליגי: גופא ארבעה כללות היה רבי שמעון בן אלעזר אומר בנוקין כל שהוא רשות לניזק ולא למיזק חייב בכל על הכל לא קתני אלא חייב בכל בכולי נזק מני ° רבי טרפון היא דאמר משונה קרן בחצר הניזק נזק שלם משלם אימא סיפא לא לזה ולא לזה כגון חצר שאינו של שיניהן חייב בה על השן ועל הרגל מאי לא לזה ולא לזה אולימא לא לזה ולא לזה כלל אלא דאחר והא בעינא ובער בשדה אחר וליכא אלא פשימא לא לזה ולא לזה אלא דחד וקתני סיפא תם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם אחתן לרבנן דאמרי ° משונה קרן בחצר הניזק חצי נזק הוא דמשלם רישא רבי טרפון וסיפא רבנן ° אין דהא אמר ליה שמואל לרב יהודה ° שיננא שבוק מתניתין ותא אבתראי רישא רבי טרפון וסיפא רבנן רבינא משמיה דרבא אמר כולה רבי טרפון היא ומאי לא לזה ולא לזה לא לזה ולא לזה לפירות אלא דחד לזה ולזה לשוורים ° דלגבי שן הויא לה חצר הניזק לגבי קרן הויא לה רשות הרבים א"ה ארבעה שלשה הוו אמר רב נחמן בר יצחק שלשה

שהשדה **שלישה** **קין בחדר** (דף כד:): **משונה קרן בחדר הניזק נ"ש משלם**. קרן תמה וכל תולדותיה קרי משונה הואיל ושינו את וסמן שלא היו דרכן לכך: **אלא דאחר**. שאינו לא נזק ולא מניזק וקתני חייב על השן והא בעינן שדה אחר: **אלא דחד מינייהו**. כלומר דניזק: **הא א"ל שמואל לרב יהודה כו'**. לקמן [טו:] גזי חמשה ממין: **שבוק מסניסין**. לא תטרח לשנויי כחד תנא: **וסא אצטראי**. ואימא כותמי דאוקי אגא רישא רזי טרפון וסיפא רבנן וד' כללות דקאמר ר"ש תרי מינייהו בחד דוכתא חד כר' טרפון וחד כרבנן: **אלא דחד**. דניזק: **דלגבי שן הויא חצר הניזק**. וחייב המיזק צנוקי שן שהרי לגבי פירות אינה אלא דניזק: **ולגבי קרן הויא רה"ר**. שהרי צרשות הכניס שם שורו ומשום הכי הוא משלם חצי נזק ומו לא: **ג' כללות הוו**. דהאי כללא בתרא שמעינן ליה מקמאי דכיון דלגבי שן הויא חצר הניזק למה ליה למתני חייב על השן הא תנא ליה רישא כל שהוא רשות לניזק ולא למיזק חייב צכל וקרן בחדר השותפין הא תנא ליה רישא כגון חצר השותפין והצקה על הנגיפה ועל הנגיפה תם משלם חצי נזק: שלשה

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. אם זינק הוא את אחרים: איני והא **תני רב יוסף**. אדרבי אלעזר פריך: והפונדק. בית גדול שרגלין אורחים ואכסניאין ללון בו ואם הזינק זה את זה חייב אשן ורגל ולא היו כרה"ר דהואיל ואינו מיוחד לצני רשות הרבים אלא לאומן הדרין בו כשה"ר אחר קרינן ציה שהרי ע"י שמירות הם דרים שם: **וסבברא דמסניתא לא פליגי**. ליתכא צרייתא דקאי כוותי והתניא ד' כללות כו': **חייב ככל**. לקמן מפרש שאפילו קרן תמה משלם נזק שלם הואיל ונכנס לרשותו והזיקה: **פטור מכל**. דלמחר ליה מוכר צרשומי מאי צעי: **על השן ורגל**. ללא קרינן ציה צדה אחר"י דמשמע שיהא מיוחד לניזק אכל על הנגיפה ועל הנגיפה והשיכה והרצילה והבעטה שהן מולדומיו של קרן תם משלם חצי נזק דכרה"ר הוא שהרי לשיניהן רשות בו: **לא לזה ולא לזה**. מפרש לקמיה דליוני של שיניהן אלא של אחד מהן של נזק: **חייב זה על השן ועל הרגל**. נ"ש: **ועל הנגיפה כו'**. ולקמן פריך הן תנא רישא דבבבאר הניזק אפילו קרן תמה משלם נ"ש: **פטור זה על השן ועל הרגל**. והיינו כר' אלעזר: וקפריך גמרא קשיא אהדדי: **כי טניא הסיא**. דפטור: **בחדר המיוחדם לזה ולזה**. לפירות ולשוורים דהוא ליה חצר השותפין לגבי שן ולגבי קרן הלך צנן פטור צרה"ר) וצקן תמה ח"נ צרה"ר) משלם: **ודרז יוסף בחדר המיוחדם כו'**. דהוא חצר הניזק שלא היה לו להכניס שם שורים ולא דמי לרה"ר: פונדק אינו מיוחד לשוורים לפי ששם מונחת פרגמטיא של סוחרים ואינו מניחין ליכנס שם שורים שלא יחפזו ויטעפו עליהם: **תסם צקה רועים שם שורים: צעין שדה אחר וליכא**. שהרי יש למיזק רשות צה להכניס פירותיו: **שדה אחר קרינן ציה**. שהרי נכנס שלא צרשות שלא היה לו רשות לשוורים: **אמוראי נמי לא פליגי**. דהא דרז מסדא צשאינה מיוחדת לשוורים ודרזי אלעזר צמיזמת אף ולא לשוורים, ושטושה לאמוראי ואי' רב חסדא דחייב על השן ועל הרגל בחצר המיוחדת לפירות ולא לשוורים, ור' אלעזר דפטור בחצר המיוחדת לפירות ולשוורים, ואם תמצא לומר פליגי, בקשיא דר' זורא דאמי' כיון דמיוחדת לפירות הא בעינא ובער בשדה אחר וליכא, ופרקי אביי כיון דאינה מיוחדת לשוורים שדה אחר קרינא ביה. ר' אלעז' ב"ה זורא ורב חסדא כאביי, גופה, ד' כללות היה ר' שמעון בן אלעזר (אומר, בנייקין] כל שהוא רשות לניזק ולא למיזק חייב בכל. וייקנין מרלא קתני חייב על הכל

